

NAŠE KLASY PRO JEŽÍŠE

Námět pro postní dobu s dětmi v roce 2013

Téma, které jsme zvolili pro letošní postní dobu, vychází z pastoračního programu ČBK, v němž naši biskupové vybrali pro třetí rok přípravy (rok 2013) k 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu téma eucharistie (2011: křest, 2012: biřmování).

Cíl: Smyslem tohoto námětu je prožít ve farnosti společně s dětmi postní dobu jako příležitost k znovuoživení daru Eucharistie, v němž se pro nás Ježíš stává Chlebem života. Svou smrtí a zmrtvýchvstáním nám daroval naději na nový život. Také my se máme stávat darem pro druhé.

Základní motiv: KLAS

Každé dítě bude mít svůj klas, který vyroste ze zrnka a bude po celou postní dobu růst, až dozraje a přinese úrodu. „Jestliže pšeničné zrnko nepadne do země a neodumře, zůstane samo. Odumře-li však, přinese hojný užitek“ (*Jan 12,24*).

Pomůcky:

Budeme potřebovat dostatečně tlustou polystyrenovou desku (nebo dvě tenké na sebe). Zabalíme ji do hnědého krepového papíru. Rozměry desky zvolíme podle toho, kolik dětí se do projektu zapojí. Takto zabalená deska bude představovat „půdu“. Do ní „zasejeme“ semínka, ze kterých vyrostou klásky.

Pro každé dítě budeme dále potřebovat:

- 1 zrnko z béžového papíru (viz obr. 1 str. 4);
- 1 špejli (symbol stébla);
- 1 lístek ze zeleného papíru (symbol lístků na stéble – viz obr. 3 str. 4);
- 5 zrn, které po nalepení na špejli vytvoří klas (viz obr. 2 str. 4).

Jednotlivé katecheze můžeme oživit písní Rozséváč (Chci, Pane, růst, chci vydat klasy...) – Hosana I, 224.

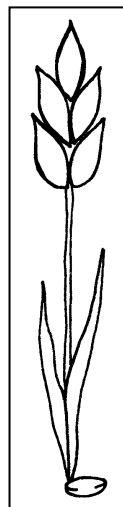
Postup:

Každý týden postní doby obdrží každé dítě jednu část rostlinky (semínko, zrna klasu) a jeden úkol, o který se bude snažit. Rostlinky budou zapíchnuty v „půdě“ a „porostou“. O Velikonocích mohou děti přinést klásky v obětním průvodu a umístit je do blízkosti paškálu – symbolu vzkříšeného Krista.

Pokud nechcete dělat klasy na zapichování, můžete klasy tvořit na nástěnce a jejich části tak lepit na papír (stéblo místo špejle namalovat). Ve farnosti, kde je dětí mnoho a kde by tudíž dolepování zrn na stébla (špejle) dlouho trvalo, si děti mohou dolepovat svá zrnka kamkoliv na volné stéblo (varianta nástěnka), tzn. všichni společně tvoříme lán s klasy, ne jako v případě varianty, kdy každé dítě má svůj konkrétní klas.

Úvod:

Při první společné katechezi na začátku postní doby (v 1. postním týdnu) se kněz dětí zeptá, jaké jídlo je obyčejné, všední, ale přitom hodně důležité. Co doma většinou nechybí a co se nikdy nepřejí? Chléb. Vědí děti, z čeho se chléb dělá? Je k tomu potřeba mouka, voda, sůl a kvasnice. Umísí se těsto, nechá se vykynout, pak se tvoří bochníky

a ty se upečou. Kde se však vezme mouka? Než ji koupíme v obchodě, musí vyrůst obilí (pšenice, žito). Viděly už děti pole s obilím? Vědí, jak vypadá jednotlivý klásek? Katecheta ukáže papírový klásek (nebo skutečný). Klásek vyrůstá ze zrnka. Nejdříve vyrostou kořínky, pak klíček, z něj se pak utvoří stéblo a na jeho konci se nakonec vytvoří klas se zrny. Z jednoho zrnka pšenice mohou vyrůst dvě až tři stébla, na každém z nich bude klas, který může mít 20, 30 nebo i více zrn! Dá se tedy říct, že z jednoho zrnka, které je zaseto do půdy (tj. „umře“), může vyrůst stovka nových zrn; to je velký užitek!

Podobnou větu řekl Pán Ježíš: „Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo. Odumře-li však, přinese hojný užitek“ (*Jan 12,24*). Takovým „pšeničným zrnem“, které přineslo velký užitek, je Pán Ježíš. Zemřel na kříži za naše hříchy, ale svým vzkříšením nám přinesl naději na věčný život. Pán Ježíš řekl, že máme jít za ním, že máme být jako on. Proto se mu v postní době budeme snažit více přiblížit: nebudeme myslet jen na sebe, budeme druhým dělat radost, pomáhat, budeme trpěliví, něco si odřekneme, uděláme si čas na rozhovor s Bohem – modlitbu... Pak jistě přineseme užitek, i když na první pohled něco ztratíme. Projevem naší snahy bude klásek, který každý z nás „vypěstuje“. Na konci postní doby předložíme své klasy Pánu Ježíši, abychom vyjádřili, že chceme jednat jako on a chceme být darem pro druhé.

Postup v jednotlivých týdnech postní doby:

1. postní týden

Evangelium: Ježíšovo pokušení – *Lk 4,1-13* (cyklus C)

Děti obdrží: zrno k „zasetí“

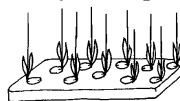
Téma: Ježíš prožil na poušti pokušení. Byl nejen pravý Bůh, ale také pravý člověk. Jeho pokušení je stejné jako naše. Dábel mu nabízel: 1. mít se dobře = mít dostatek jídla a pití, 2. mít slávu = být středem pozornosti, 3. mít moc a bohatství = vládnout druhým. Ježíš však Zlu nepodleh.

Úkol: Překonávat pokušení. (Jaká? To mohou pro děti zkonkretizovat rodiče podle situace.)

Prakticky: Zrna nakopíruje katecheta na světle hnědý papír a vystřihne. Jejich počet odpovídá počtu dětí ve farnosti, které se zapojí. Děti si na „své“ zrno napíšou své jméno. Zrna „zasejeme“, tj. položíme na „půdu“ (polystyren obalený hnědým kreповým papírem) a pro jistotu je můžeme přilepit lepidlem.

Během týdne katecheta (nebo jiný dospělý dobrovolník) připraví ke každému klásku jednu špičatou špejli (stéblo) a na ni nalepí lístky, které předem nakopíruje na zelený papír a vystřihne. Takto slepenou špejli s lístky zapíchne do „půdy“ ke každému zrnku. Když děti přijdou další týden (neděli), uvidí, že jejich zrna už „vzklíčila“.

2. postní týden

Evangelium: Proměnění Páně – *Lk 9,28b-36* (cyklus C)

Děti obdrží: první zrno do klasu

Téma: Ježíš vzal tři apoštoly a vyšel na horu, aby se modlil. Když se Ježíš modlil, výraz jeho tváře se změnil a jeho

šaty oslnivě zbělely. Apoštolové uviděli Ježíšovu budoucí slávu a nechtělo se jim ani odcházet dolů. Uslyšeli Boží hlas: „To je můj milovaný Syn, toho poslouchajte!“

Úkol: Pravidelně se modlit ráno i večer. Modlitba člověka proměňuje, protože se při modlitbě ocitá v Boží blízkosti.

Prakticky: Zrna nakopírujeme na žlutý papír a vystříháme. Každé dítě dostane jedno zrno, které nalepí (s pomocí dospělého) lepidlem na stéblo (špejli) – viz obrázek. Toto zrno bude prvním z pěti zrn v klasu.

3. postní týden

Evangelium: Neplodný fíkovník – *Lk 13,1-9 (cyklus C)*

Děti obdrží: druhé zrno do klasu

Téma: Ježíš vyprávěl podobenství o neplodném fíkovníku, který už tři roky nepřinášel žádné ovoce. Jeho majitel ho chtěl dát porazit. Ale vinař, který se o fíkovník staral, řekl: „Pane, nechej ho tu ještě tento rok. Okopám ho a pohnojím, snad příště ovoce ponese.“ – Fíkovník je jako člověk – jako každý z nás. Vinař, který se o něj stará, to je Bůh. Bůh s námi má trpělivost. Stará se o nás a čeká, zda změníme to, co je v našem životě špatné, a budeme přinášet dobré ovoce.

Úkol: Snažit se mít trpělivost s druhými i se sebou.

Prakticky: Každé dítě nalepí další zrno (s pomocí dospělého) lepidlem na stéblo (špejli) do svého klásku – viz obrázek.

4. postní týden

Evangelium: Návrat marnotratného syna – *Lk 15,1-3.11-32 (C)*

Děti obdrží: třetí zrno do klasu

Téma: Ježíš vyprávěl podobenství o Božím milosrdenství – o návratu marnotratného syna. Nejde o skutečnou událost nebo o návod pro rodiče, jak mají vychovávat děti. Příběh nám chce ukázat, jak s námi jedná Bůh. Má nás rád a na každého čeká. Můžeme k němu přijít s čímkoliv.

Úkol: Odpustit, omluvit se, smířit se. Zlobíme se na někoho nebo se někdo zlobí na nás? Pokusíme se dát vztah zase do pořádku. (Starší děti přijmou svátost smíření.)

Prakticky: Každé dítě nalepí další zrno (s pomocí dospělého) lepidlem na stéblo (špejli) do svého klásku – viz obrázek.

5. postní týden

Evangelium: Ježíš a hříšnice – *Jan 8,1-11 (cyklus C)*

Děti obdrží: čtvrté zrno do klasu

Téma: Zákoníci a farizeové přivedli k Ježíšovi hříšnici. Byli zvědaví, jak se k ní zachová. Ježíš ji však neodsoudil, a farizeům připomenul, že ani oni nejsou bez hříchu.

Úkol: Nepovyšovat se nad druhé a umět přiznat své vlastní chyby.

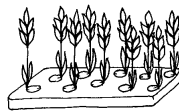
Prakticky: Každé dítě nalepí další zrno (s pomocí dospělého) lepidlem na stéblo (špejli) do svého klásku – viz obrázek.

6. postní týden (Svatý týden)

Evangelium: Ježíšův vjezd do Jeruzaléma – *Lk 19,28-40 (cyklus C)*

Děti obdrží: páté (poslední) zrno do klasu

Téma: Ježíš vjel do Jeruzaléma na oslátku. Lidé mu mávali a vítali ho jako krále. Mysleli si, že se stane mocným vládcem nad izraelským národem a vysvobodí ho jednou provždy od okolních nepřátel. Ježíš byl ale jiný král, než si představovali: narodil se ve stáji, žil v chudé rodině, pomáhal nemocným, opuštěným a hříšníkům, jel na oslu, umýval uředníkům nohy, zemřel se zločinci. To však nebyl konec všeho. My už víme, že Ježíš přemohl smrt, vstal z mrtvých a připravil nám všem nový život.

Celou postní dobu jsme se snažili přiblížit Pánu Ježíši a jednat jako on. Stejně jako klasy na poli nerostou samy od sebe, ale potřebují půdu, slunce a vláhu, tak i nám se mohlo něco podařit jen díky Boží milosti a pomoci. Teď o Velikonocích, které začínají Svatým týdnem, si víc než kdy jindy budeme připomínat, že Ježíš je tím pšeničným zrnem, které zemřelo, aby přineslo veliký užitek. Ježíš je darem, který s námi stále zůstává. Setkáváme se s ním mnoha způsoby, ale zcela výjimečný způsob jeho přítomnosti je dar Eucharistie, kdy se nám Ježíš dává jako Chléb života.

Každý náš klásek znamená: Také já se chci spolu s Ježíšem stávat pro druhé darem.

Úkol: Začíná Svatý týden. Jeho události nám připomínají, jak moc nás má Bůh rád. Každý den za to Bohu poděkuj.

Prakticky: Každé dítě nalepí poslední zrno (s pomocí dospělého) lepidlem na stéblo (špejli) – viz obrázek. Hotové klásky mohou děti přinést na Boží hod velikonoční v obětním průvodu a umístit v blízkosti paškálu – symbolu vzkříšeného Krista.

Obrázky:

Obr. 1
Zrno k „zasetí“.

Děti si na ně mohou napsat svá jména. Tato zrna nakopírujeme na béžový papír.

Obr. 2
Zrno klasu.

Na celou postní dobu potřebuje každé dítě 5 těchto zrn. Při lepení na špejli dbáme na nalepení dostatečné plochy, aby zrno na stonku dobře drželo. Zrna nakopírujeme na žlutý papír.

Obr. 3
Lístky obilí.

Dolní část lístku natřeme lepidlem a obtočíme kolem špejle. Lístky nakopírujeme na zelený papír.

Tento text, obrázky k nakopírování (semínko, lístky, zrna do klasu) a příběh o pšeničném zrnku naleznete také na <http://www.biskupstvi.cz/kc> v rubrice <Pomůcky> – ikona <Postní doba>.